

Udvalg. Denne Tanke gaar i Retning af Besparelse, og da den derhos vistnok ogsaa gaar i en Retning, der er god og tjenlig for Sagen selv, mener jeg, at man bør gaa ind derpaa. Det er den Tanke, at Besørgelsen af Udførelsesvæsenet kunde gaa over til Befalingsmænd af Forstærkningen, forudsat naturligvis, at man beholder Forstærkningen. Udførelsesvæsenets Besørgelse koster for Tiden med et rundt Tal omtrent 44,000 Rbd. aarlig. Det er en temmelig stor Sum, og jeg nærer ikke mindste Tvivl om, at ved at overføre denne Tjeneste til Forstærkningsbefalingsmændene — som naturligvis skulde have nogen Godtgjørelse derfor — vilde man kunne faae dem udført betydelig billigere og dog vistnok paa en forsvarlig Maade. — Nemontekommissionen er ogsaa bleven nævnt, i alt Fald i Forbigaaende, Noget, jeg invidlerit ikke her skal indlade mig nærmere paa; men jeg tror, at ogsaa dette Punkt bør tages under nærmere Overveelse, navnlig om Kommissionen bør vedblive at bestaa, eller om den ikke hellere bør ophæves. Der er endnu et ikke ganske uvigtigt Punkt, som jeg dog kun skal nævne, thi det henhører strengt taget ikke under dette Lovforslag, men under Lønningsslovforslaget. Dette Punkt er allerede antydet af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgfreds (Berg) og flere, og jeg skal ogsaa kun antyde det; jeg siger her til de Meniges Lønning. Det forekommer mig noget paafaldende, at man kan finde det rigtigt i disse dyre Tider at byde en fuldt voksen Mand til hans Underhold 22 St. daglig; thi selv om han faar et Brød hver femte Dag og nogle andre Stillingen til, er det noget utilstrækkeligt, men denne Sag hører ikke direkte under det foreliggende Lovforslag. Jeg skal blot endnu tillade mig at sige, at hvis man forhøjer de Meniges Lønning med 2 St. daglig, saa vil dette fordrø et forøget Bøsløb af omtrent 55,000 Rbd., og dersom man forhøjer den med 4 St. daglig, vil der naturligvis udføres omtrent 110,000 Rbd. aarlig. Dette er en stor Sum; men paa den anden Side mener jeg virkelig ogsaa, at man maa høre sig for et ret og skelligt Hensyn til, hvad der maa være det Rigtige og Sammelige overfor de forskellige Grader og Klasser i Hæren.

Jeg kommer nu til at omtale en særlig lille Afdeling af den danske Hær, nemlig Bornholms Væbning. Jeg beder ærede Medlemmer undskyldte, at jeg opholder mig hermed med dog ikke ret mange Ord; jeg tror, at jeg saa meget mere bør gjøre Regning paa, at de i alt Fald ville skænke mig en Smule Raalmodighed, som der vistnok ikke er ret Mange her i denne Sal, som føle sig kaldede til nærmere at gaa ind paa at omtale Bornholms Væbning. Denne Væbning foreslaas ophævet, men der findes forresten ikke i Anmærkningerne nogen Begrundelse heraf, hvilket maaske heller ikke

er nødvendigt; men det skal jeg foreløbig lade staa. Jeg skal tillade mig at bede erindret, at saaledes som Sagerne nu ere ordnede, blive de bornholmske Børnepligtige, naar de efter at have endt deres 2aarige Tjenestetid i Smien komme tilbage, indførte i Bornholms Væbning, hvor de da gjøre Tjeneste i 6 Aar, nemlig 3 Dage hvert Aar og 10 Dage hvert andet Aar. Hele deres Tjenestetid i Væbningen bliver saaledes i Fredstid 48 Dage, hvilket paa det Nærmeste svarer til Tjenestetiden i den øvrige danske Hær for disse 6 Aargange. I saa Henseende er der altsaa egentlig ikke nogen Begunstigelse tilstede, og det burde vel heller ikke være; men man søger og finder en Begunstigelse for Bornholmerne der, at de kunne blive 2 Aar tidligere færdige i Smien, hvilket man med Hensyn til Bosættelse og deslige hjemme paa Bornholm efter vor Maade at tage Sagen paa regner for en Fordel. Jeg vil da nu tillade mig at sige, at hvis der overhovedet kunde tages og vilde blive taget noget Hensyn til Døds og Udtalelser fra Bornholms Befolknings Side, saa er jeg temmelig sikker paa, at Flertallet vilde være stemt for at beholde Væbningen, saaledes som den nu er, hellere end at gaa ind under de almindelige Forhold; men hvorom Alting er, enten det nu Bestaaende er en Begunstigelse eller ikke, saa tør man ikke herpaa begrunde nogen Undtagelse, thi Forrettighedernes Tid er forbi. Det maa erkjendes, og det skal derfor ogsaa udtales. Det Gæste skulde være, om man fra den Omstændighed, at Bornholm paa mange andre Omraader ikke kan komme til at dele Raar og staa Laft og Brast med det øvrige Land, skulde ville udlede nogen særlig Undtagelse her. Det vil jeg invidlerit ikke lægge nogen Vægt paa; men jeg vil holde fast ved og erkjende, at de militære Hensyn, Denstigtsmaasigheds-hensyn maa være det ene Afgjørende. Det kommer ikke an paa, hvad der kan tjene Bornholm i og for sig med Hensyn til Forsvaret, men det gælder om, hvad der kan tjene hele vort danske Fædrelands Bedste, og om dette indirekte kan fremmes bedre ved at vedligeholde Bornholms Væbning, er et Spørgsmaal, som jeg ikke skal indlade mig paa at drøfte. Jeg maa naturligvis i det Hele erkjende, at det vilde være mere end vanskeligt for mig paa dette Omraade at indlade mig paa et Forsøg paa at optage Kampen med den høitærede Minister — den vilde vistnok ikke falde ud til min Fordel — men jeg skal kun tillade mig at minde om, at der jo dog har været to tidligere Krigsministre, som have haft en anden Anskuelse — i det Mindste maa man antage dette. En Krigsminister har jo forelagt og faaet vedtaget de Lovbestemmelser, hvorpaa Bornholms Væbning hviler, og en anden Krigsminister har jo indbragt og faaet vedtaget et Forslag om Udredning af Geste til Væbningen. Det er jo ikke mere end 1 Aar siden, at Forslaget om Hæstredningen blev vedtaget, og det kunde